

Rachunek zysków i strat oraz bilans z perspektywy modeli wyceny GMM i VFA

Michał Drewniak KPMG

12 grudnia 2022 r.

Seminarium Polskiej Izby Ubezpieczeń „Zamknięcie Roku 2022”

Spis treści

01	Wstęp	04
02	Rachunek zysków i strat oraz bilans (GMM)	07
03	GMM vs VFA	10
04	OCI	13

01

Wstep

Definicje i skróty

- Pozostały okresu świadczenia usług (LRC – Liability for remaining coverage)
- Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód (LIC – Liability for incurred claims)
- Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego (RA - Risk adjustment for non-financial risk)
- Marża Kontraktowa (CSM – Contractual Service Margin)
- GMM – General Measurement model
- VFA – Variable Fee Approach
- PAA – Premium Allocation Approach
- OCI – Other Comprehensive Income

Wstęp

Model GMM (General Measurement Model) jest wiodącym modelem opisywanym przez MSSF17, zaś model VFA (Variable Fee Approach) jest modyfikacją modelu GMM.

Jeśli, umowy ubezpieczenia spełniają warunki opisane w paragrafie IFRS17.B101, wówczas wówczas zastosowanie modelu VFA jest obligatoryjne. Nie jest to opcja jak w przypadku modelu PAA (Premium Allocation Approach).

IFRS17.B101

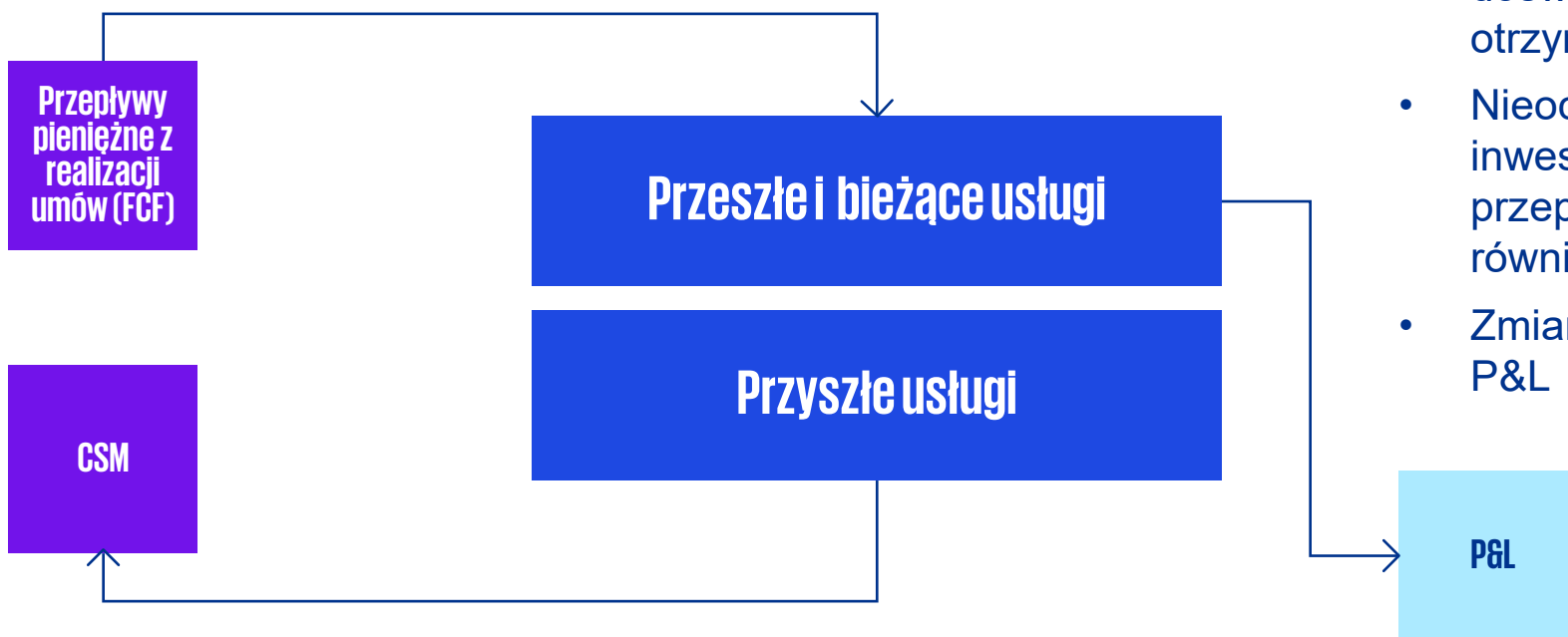
IFRS17.B101 Umowy ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zyskach są umowami ubezpieczenia, które są umowami o świadczenie usług w znacznym stopniu związanymi z inwestycjami, w ramach których jednostka przyrzeka zwrot z inwestycji na podstawie pozycji bazowych. W związku z tym definiuje się je jako umowy ubezpieczenia, w odniesieniu do których:

- a) warunki umowne określają, że ubezpieczony ma udział w części jasno określonej puli pozycji bazowych (zob. paragrafy B105–B106);
- b) jednostka spodziewa się wypłacić ubezpieczonemu kwotę równą znacznej części zwrotów z pozycji bazowych według wartości godziwej (zob. paragraf B107); oraz
- c) jednostka oczekuje, że znaczna część jakiegokolwiek zmiany kwot wypłacanych ubezpieczonemu będzie zmieniała się w zależności od zmiany wartości godziwej pozycji bazowych (zob. paragraf B107).

02

**Rachunek
zysków i strat
oraz bilans (GMM)**

Korekty spowodowane doświadczeniem i zmiany w przepływach pieniężnych (GMM)

- Korekty spowodowane doświadczeniem dotyczą zazwyczaj przeszłej i aktualnej usługi
- Wyjątkiem są korekty spowodowane doświadczeniem wynikające ze składek otrzymanych w danym okresie
- Nieoczekiwane wypłaty z komponentu inwestycyjnego mają wpływ na przyszłe przepływy pieniężne, co za tym idzie również na CSM
- Zmiany dotyczące LIC rozpoznane są w P&L

Rachunek zysków i strat (GMM)

LRC Bilans otwarcia

	Przychody z ubezpieczeń	Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia	Wyjaśnienie
Oczekiwane koszty z usług ubezpieczeniowych w okresie, które były estymowane na początku okresu lub w ujęciu początkowym	✓		
Zmiany RA, które nie są związane z przyszłą usługą	✓	*	* Jednostka może rozbić zmianę RA na przychody z ubezpieczeń i przychody lub koszty finansowe. Jeśli tego nie zrobi, wówczas całość jest rozpoznana w przychodach z ubezpieczeń
Uwolnienie CSM w okresie	✓		
Amortyzacja przepływów związanych z akwizycją	✓		Przychody i koszty są w tej samej wysokości, także to nie ma wpływu na LRC
Efekt wartości pieniądza w czasie oraz ryzyk finansowych – wpływ na przyszłe przepływy pieniężne		✓	Różnica pomiędzy stopami locked-in a aktualnymi stopami rynkowymi
Efekt wartości pieniądza w czasie – wpływ na CSM		✓	
Otrzymane składki			Zwiększa zobowiązanie – to nie jest przychód w okresie

Rachunek zysków i strat (GMM)

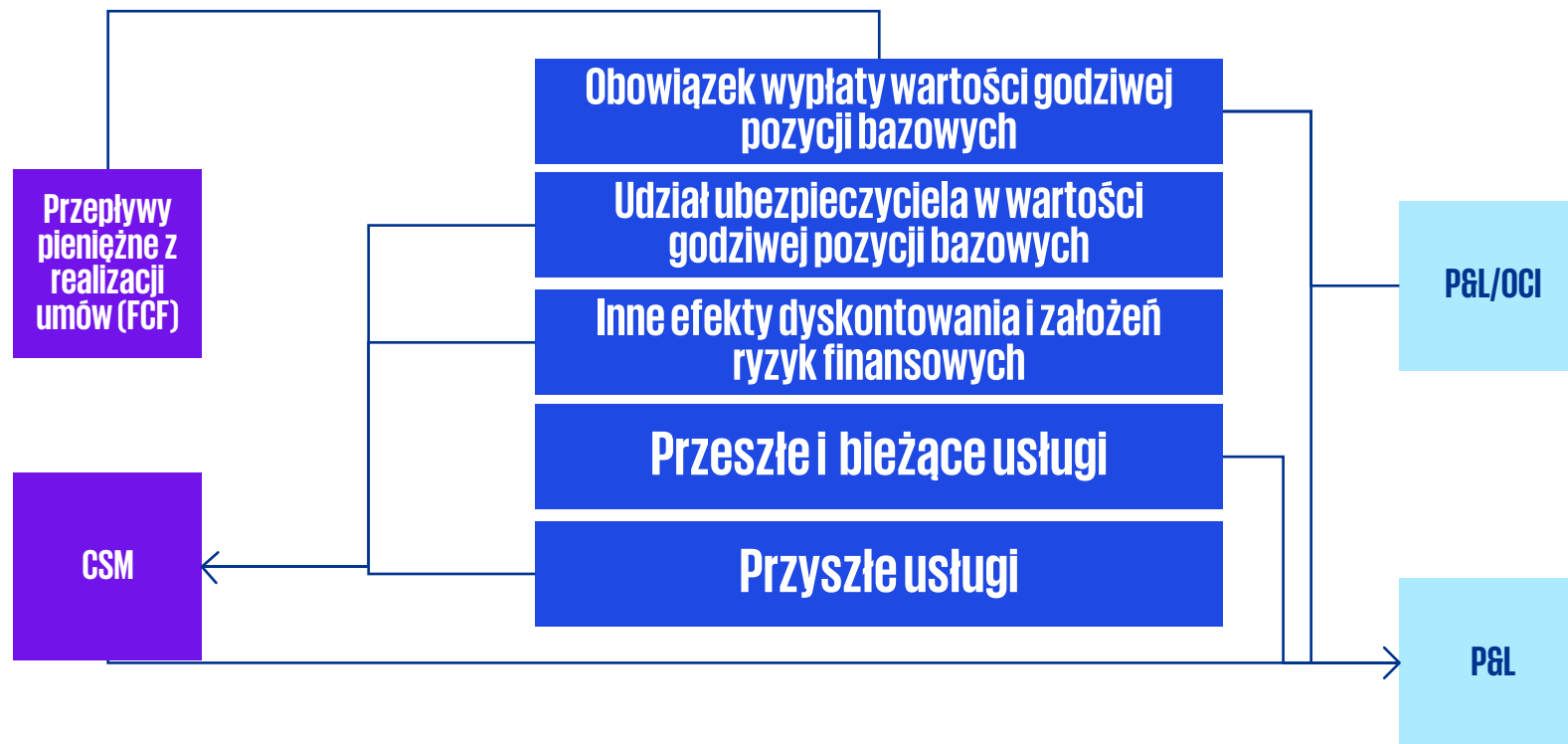
LIC Bilans otwarcia

	Przychody z ubezpieczeń	Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia	Wyjaśnienie
Rzeczywiste roszczenia i koszty poniesione w okresie	✓		
Zmiany RA	✓	*	* Jednostka może rozbić zmianę RA na przychody z ubezpieczeń i przychody lub koszty finansowe. Jeśli tego nie zrobi, wówczas całość jest rozpoznana w przychodach z ubezpieczeń
Zmiana założeń niefinansowych	✓		
Efekt wartości pieniądza w czasie oraz ryzyk finansowych		✓	
Wyłacone roszczenia			Redukuje zobowiązanie

03

GMM vs VFA

Korekty spowodowane doświadczeniem i zmiany w przepływach pieniężnych (VFA)

Podstawowe różnice pomiędzy GMM a VFA

	GMM	VFA
Zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów wynikające z wartości pieniądza w czasie oraz z ryzyk finansowych	Rozpoznane od razu w rachunków zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe z ubezpieczeń	Zmiana ta ma wpływ na udział ubezpieczyciela jako część zmiennych opłaty za przyszłe usługi i jest rozpoznana w CSM
Stopy procentowe używane do naliczania CSM	Stopy procentowe określone przy początkowym ujęciu (locked-in rates)	Naliczanie odsetek od CSM nie jest <i>explicite</i> wymagana, ponieważ CSM co okres jest ponownie wyceniany i korygowany o zmiany ryzyka finansowego

W przypadku VFA, wynik finansowy zazwyczaj jest równy 0, ponieważ przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczeń są równe wynikowi inwestycyjnemu na aktywach.

Rachunek zysków i strat (VFA)

LRC Bilans otwarcia

	Przychody z ubezpieczeń	Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia	Wyjaśnienie
Oczekiwane koszty z usług ubezpieczeniowych w okresie, które były estymowane na początku okresu lub w ujęciu początkowym	✓		
Zmiany RA, które nie są związane z przyszłą usługą	✓		
Uwolnienie CSM w okresie	✓		
Amortyzacja przepływów związanych z akwizycją	✓		Przychody i koszty są w tej samej wysokości, także to nie wpływa na LRC
Efekt wartości pieniądza w czasie oraz ryzyk finansowych – wpływ na przyszłe przepływy pieniężne			Rozpoznane jest w CSM
Efekt wartości pieniądza w czasie – wpływ na CSM			Rozpoznane jest w CSM
Otrzymane składki			Zwiększa zobowiązanie – to nie jest przychód w okresie

04

OCI

OCI

- Paragrafy IFRS17.88-89 dają wybór jednostce opcji OCI. Jest to wybór dokonywany na poziomie portfela, który jest określony przez kontrakty o podobnym ryzyku i zarządzane razem.
- Wybór opcji OCI pozwala zachować lepsze dopasowanie pomiędzy aktywami a zobowiązaniami. Konsekwencją tego jest stabilny rachunek zysków i strat.
- Wartość OCI powstaje jako różnica pomiędzy przepływami przy stopie locked-in a przepływami przy stopie rynkowej
- W przypadku VFA, OCI może powstać tylko ze strony aktywów

Rachunek zysków i strat (z zastosowaniem opcji OCI)

LRC Bilans otwarcia

	Przychody z ubezpieczeń	Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia	Wyjaśnienie
Oczekiwane koszty z usług ubezpieczeniowych w okresie, które były estymowane na początku okresu lub w ujęciu początkowym	✓		
Zmiany RA, które nie są związane z przyszłą usługą	✓	*	* Jednostka może rozbić zmianę RA na przychody z ubezpieczeń i przychody lub koszty finansowe. Jeśli tego nie zrobi, wówczas całość jest rozpoznana w przychodach z ubezpieczeń
Uwolnienie CSM w okresie	✓		
Amortyzacja przepływów związanych z akwizycją	✓		Przychody i koszty są w tej samej wysokości, także to nie ma wpływu na LRC
Efekt wartości pieniądza w czasie oraz ryzyk finansowych – wpływ na przyszłe przepływy pieniężne		✗	Różnica pomiędzy stopami locked-in a aktualnymi stopami rynkowymi będzie rozpoznana w OCI
Efekt wartości pieniądza w czasie – wpływ na CSM		✓	
Otrzymane składki			Zwiększa zobowiązanie – to nie jest przychód w okresie

Dziękuję za uwagę

Michał Drewniak

Senior Manager CEE

Actuarial

KPMG Polska

T: + 48 605 511 323

E: mdrewniak@kpmg.pl

kpmg.com/socialmedia

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają charakter ogólny i nie dotyczą konkretnego podmiotu. Informacje zostały wybrane na podstawie naszej oceny tego, co jest najbardziej istotne z uwagi na cel niniejszej prezentacji. Przedstawione informacje mogą nie być odpowiednie do celów innych niż cel niniejszej prezentacji.

© 2022 KPMG Audyty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Klasyfikacja dokumentu: KPMG Public

KPMG